

Cvičení z automatů a gramatik - 11

15. května 2025

Probrané příklady

1. Modifikace Turingových strojů. Ukažte (stačí idea), jak simulovat standardní TS na
  - (a) TS s jednostrannou páskou,
  - (b) zásobníkovém automatu se dvěma zásobníky,
  - (c) TS s jediným symbolem v abecedě (kromě blanku),
  - (d) TS se dvěma (aktivními) stavy,
  - (e) vícepáskový TS na standardním TS.
2. Rekurzivní a rekurzivně spočetné jazyky, alg. rozhodnutelné a rozpoznatelné jazyky, m -převoditelnost. Ukažte, že následující jazyky jsou rekurzivně spočetné, ale nejsou rekurzivní.
  - (a) $L = \{ \langle M, w \rangle \mid M \text{ se zastaví na vstupu } w \}$ (halting problem),
  - (b) $L = \{ \langle M, w \rangle \mid M \text{ přijme vstup } w \}$ (univerzální jazyk),
  - (c) $L = \{ w \mid M_w \text{ se zastaví na vstupu } w \}$ (diagonální jazyk),
  - (d) $L = \{ w \mid M_{h(w)} \text{ přijme vstup } w \}$, kde $h : \{0, 1\}^* \rightarrow \{0, 1\}^*$ je (Turingovsky vyčíslitelná) permutace. (rozbor DÚ)
  - (e) $L = \{ w \mid M_w \text{ přijme nějaký vstup } u \}$. (rozbor DÚ, nestihnuto)
3. NP-úplné problémy, polynomiální převoditelnost. Dokažte, že následující problémy jsou NP-úplné. Je dán (neorientovaný) graf G a přirozené číslo $k \geq 1$.
  - (a) **KLIKA**: Má G úplný podgraf velikosti k ? (převodem ze SAT)
  - (b) **NEZ**: Má G nezávislou množinu velikosti k ? (převodem z KLIKA)
  - (c) **VP**: Má G vrcholové pokrytí velikosti k ? (převodem z NEZ)
  - (d) **DOM**: Má G dominující množinu velikosti k ? (převodem z VP)
4. Víme, že problém existence Hamiltonské kružnice (HC) v daném neorientovaném grafu je NP-úplný. Dokažte (převodem z HC), že následující problémy jsou NP-úplné.
  - (a) **DHC**: Je dán orientovaný graf G . Má G orientovanou Hamiltonskou kružnici?
  - (b) **HP**: Je dán (neorientovaný) graf G . Má G Hamiltonskou cestu?
  - (c) **HP+**: Je dán (neorientovaný) graf G a dva vrcholy s, t . Má G Hamiltonskou cestu mezi s a t ?